

LATVIJAS CERTIFICĒTO MAKSĀTNESPĒJAS PROCESA ADMINISTRATORU ASOCIĀCIJA

Dzirnavu iela 73-2, Rīga, LV-1011, tālr.: 67814250, e-pasts: administratori@administratori.lv,
www.administratori.lv

Tieslietu ministrijai
Elektroniskais pasts:
tm.kanceleja@tm.gov.lv

Rīgā, 08.03.2021. Nr.1-10/15
uz 15.01.2021. Nr. 1-9.3/45

***Par likumprojektu "Grozījumi likumā "Par darbinieku
aizsardzību darba devēja maksātnespējas gadījumā"" (VSS-
33) saskaņošanu***

Biedrība "Latvijas Certificēto maksātnespējas procesa administratoru asociācija" (turpmāk – Administratoru asociācija) ir saņēmusi Tieslietu ministrijas vēstuli Nr. 1-9.3/45 Par viedokļa sniegšanu par likumprojektu "Grozījumi likumā "Par darbinieku aizsardzību darba devēja maksātnespējas gadījumā"" (VSS-33), kurā tiek lūgts sniegt viedokli par izstrādātajiem grozījumiem likumā "Par darbinieku aizsardzību darba devēja maksātnespējas gadījumā" (turpmāk – Grozījumu projekts).

Atbildot uz minēto aicinājumu, Administratoru asociācija sniedz sekojošu viedokli par Grozījumu projektu:

Administratoru asociācija izstrādāto Grozījumu projektu kopumā vērtē ļoti pozitīvi, jo tas bija nepieciešams ne tikai no juridiskās tehnikas viedokļa, bet arī lai risinātu vairākus tiesību normu piemērošanas gaitā konstatētos problēmjautājumus, ar kuriem praksē ir saskaršies gan maksātnespējas procesa administratori, gan Maksātnespējas kontroles dienests, gan paši darbinieki.

Tomēr, Administratoru asociācija vērš uzmanību uz vairāku Grozījumu projektā esošo punktu redakciju, kas, Administratoru asociācijas redzējumā, nav veiksmīgi, kā arī dažbrīd neatbilst tiesību normas būtībai, kas kā zināms, ir objektīva, loģiski noslēgta ideāla vienība, kas sastāv no visiem nepieciešamajiem un tai pašā laikā pietiekamiem normatīvajiem priekšnosacījumiem, kas vajadzīgi, lai iestātos tiesiskās sekas.

[1.] Grozījumu projekta 6.priekšlikumā ir piedāvājums papildināt 5.pantu ar pirmo prim daļu šādā redakcijā:

“(1¹) Ja darbiniekam 12 mēnešu periodā pirms darba devēja maksātnespējas gadījuma iestāšanās pie šā darba devēja ir bijuši noslēgti vairāki darba līgumi, tad no darbinieku prasījumu garantiju fonda līdzekļiem darbinieka prasījumus apmierina par pēdējām darba tiesiskajām attiecībām, ievērojot šā panta pirmās daļas ierobežojumus.”

Administratoru asociācija vērš uzmanību, ka šāds priekšlikums, cenšoties novērst nevienlīdzību starp darbiniekiem, kuriem noteiktajā laika periodā ir bijušas vienas darba attiecības, un darbiniekiem, kuriem noteiktajā laika periodā ir bijušas vairākas darba attiecības, nekādā mērā nerisina nevienlīdzības problēmu. Ieviešot principu, ka šādos gadījumos tiek ņemtas vērā tikai pēdējās darba attiecības, tāpat var rasties nepamatota nevienlīdzība, jo darbinieka pēdējo darba

attiecību ilgums var būt daudz īsāks, nekā iepriekšējās darba attiecības, kā arī īsāks, nekā pēdējie trīs mēneši pirms darba devēja maksātnespējas pasludināšanas. Tāpat var rasties gadījumi, kad darba devēji un darbinieki, nojaušot par maksātnespējas procesu tuvošanos, negodprātīgi izveido jaunas darba attiecības ar neadekvāti lielu darba algu, izbeidzot iepriekšējās darba attiecības, tādējādi rodot nevienlīdzību darbinieku vidū.

Līdz ar to šajā gadījumā būtu drīzāk jāparedz, ka gadījumā, ja darbiniekam 12 mēnešu periodā pirms darba devēja maksātnespējas gadījuma iestāšanās pie šā darba devēja ir bijuši noslēgti vairāki darba līgumi, no darbinieku prasījumu garantiju fonda līdzekļiem darbinieka prasījumus apmierina par darbinieka norādītajām vienām darba tiesiskajām attiecībām, ievērojot šā panta pirmās daļas ierobežojumus. Tāpat alternatīvai būtu samērīgi un taisnīgi aprēķināt trīs mēnešu vidējo summas apmēru, ņemot vērā visas pēdējo 12 mēnešu laikā esošās darba attiecības.

Kopumā ir sarežģīti šādu priekšlikumu komentēt, jo no anotācijas nav skaidrs, vai ir apkopota kāda statistika šādiem gadījumiem, proti, nav skaidrs, cik vispār pēdējo gadu laikā ir bijuši šādi gadījumi. Vērtējot darba tiesisko attiecību nianšes, ir skaidrs, ka šāda prakse, viena gada ietvaros slēdzot dažādus darba līgumus, nav tik izplatīta, lai to varētu atzīt par būtisku problēmjauditājumu maksātnespējīgo darba devēju situācijās.

[2.] Grozījumu projekta 5.punktā ir priekšlikums veikt grozījumu 4.pantā, apvienojot pirmās daļas 1. un 3.punktu, attiecīgi izslēdzot šī panta pirmās daļas 3.punktu. Administratoru asociācija atbalsta minēto priekšlikumu, bet norāda, ka līdzīga ir situācija saistībā ar 5.pantu, kur Grozījumu projekta 6.punktā ir priekšlikums apvienot 5.panta pirmās daļas 1. un 3.punktu, tomēr, Administratoru asociācija norāda, ka nav ticis paredzēts izslēgt šī panta pirmās daļas 3.punktu.

Līdz ar to Administratoru asociācija aicina papildināt Grozījumu projektu, attiecīgi izslēdzot 5.panta pirmās daļas 3.punktu.

[3.] Administratoru asociācija norāda, ka normatīvo aktu izstrādes tehnikas viens no pamatlukumiem ir izvairīties uz konkrētām, proti, pantu nosaukumu, atsaucēm citos normatīvajos aktos, jo, pirmkārt, cita likuma redakcija, piemēram, numerācijas ziņā, var pamainīties, otrkārt, tas nav pārskatāmi tiesību normas piemērotajam, jo meklējot šīs tiesību normas jēgu un saturu, tiesību normas piemērotājs ir spiests meklēt šo atsauci citā normatīvajā aktā. Tāpat jāņem vērā, ka Maksātnespējas likuma 62.panta 7.2 daļā ir noteikts, ka no darbinieku prasījumu garantiju fonda līdzekļiem var tikt segtas juridiskās personas maksātnespējas procesa izmaksas.

Līdz ar to Administratoru asociācija iesaka izteikt 7.panta pirmās daļas 3.punktu nevis atsauces formā uz Maksātnespējas likuma 62.panta 7.¹ daļu, bet tā saturisko formu, piemēram, norādot:

“3) juridiskās personas maksātnespējas procesa depozīta un/vai juridiskās personas maksātnespējas procesa izmaksu segšanai, ja tiesa pilnīgi vai daļēji atbrīvo darbinieku no maksātnespējas procesa depozīta samaksas Maksātnespējas likumā paredzētajos gadījumos, kā arī izpildās Maksātnespējas likumā paredzētie kritēriji attiecībā uz minēto izmaksu segšanu.”

[4.] Iepazīstoties ar Grozījumu noteikumu 8. un 10.priekšlikumu, Administratoru asociācija aicina izvairīties no grozījumiem, paredzot vienīgo iespēju MKD pieņemt administratoru iesniegumus par darbinieku prasījumu apmierināšanu caur Elektronisko maksātnespējas uzskaites sistēmu (turpmāk – **EMUS**). Administratoru asociācija norāda, ka patreiz tikai neliela daļa darbinieku izmanto EMUS kā vietni, kur iesniegt savu kreditora prasījumu, savukārt lielākā daļa darbinieku savus prasījumus sniedz administratoriem papīra formātā. Tāpat būtiski, ka joprojām EMUS tiek pilnveidota, tiek meklēti labākie tehniskie risinājumi, joprojām ir salīdzinoši bieži gadījumi, kad EMUS nestrādā tehnisko iemeslu dēļ, kas viss kopumā ne tikai būtiski apgrūtina

administratoru darbību, bet iestrādājot 8.panta otrās daļas 1.punktā grozījumus, administratoriem netiks nodrošināta iespēja laicīgi iesniegt dokumentus MKD, piemēram, pa pastu vai personīgi, tādējādi būtiski apgrūtinot administratoriem pienākumu nodrošināt efektīvu un likumīgu juridiskās personas maksātnespējas procesu. Līdz ar to Administratoru asociācija aicina negrozīt 8.panta otrās daļas 1.punktu un 10.panta pirmo daļu attiecībā uz EMUS norādi kā vienīgo iespēju administratoriem iesniegt un MKD pieņemt iesniegumus par darbinieku prasījumu apmierināšanu.

Nemot vērā minētos apsvērumus, Administratoru asociācija lūdz izvērtēt sniegto viedokli un ņemt to vērā, turpinot pilnveidot Grozījumu projektu un virzīt to tālāk.

Ar cieņu,

Valdes locekle

Ieva Broka

Dokuments parakstīts elektroniski ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.